

Sarjainfo esittää,
Sarjainfo presenterar:

Kalletuotanto

Puhtain aseinen puhtaan asian puolesta -tunnusta voisi kuulua historian suvun ohella käyttää myös **Rauli Nordbergin** ja kumppaneiden kotimainen sarjakuvasyndikaatti **Kalletuotanto**, joka parin viime vuoden aikana on leittänyt kotimaisia sarjakuvia kaikkialle armaaseen Suomenmaahan. Kalletuotannon puuhamies Rauli Nordberg kertoo, että hän oli pyörityt syndikaattijätusta siitä asti kun alkoi piirtää enemmän eli reilut viisi vuotta.

— Sitten sain taloudelliseksi moottoriksi hyvän ystäväni **Jukka Rissasen** ja hän patisteli minuun vauhtia. Silloin ihmetytti, miksei Suomessa harrasteta syndikaattitoimintaa. En siis ollut selvillä alan kaikista vaikeuksista, hän huokaa jatkolauseen.

— Mutta jos piirtää päätoimisesti, niin toinen työpäivä menee sitten omien töiden markkinoituihin eikä se oikein kannata.

Meillä oli ajatus, että Bull'sin kanssa voisi tasapäisesti kilpailla, mutta nyt tiedän, ettei se onnistu, sillä emme pysty painamaan hintoja niin alas kuin mitä ulkomaiset välitystoimitukset tekevät.

Rauli Nordberg kertoo, ettei hän ole vielä kohdannut muita syndikaatteja "kilpailutilanteessa" muuta kuin lehdistä katselemalla.

Kuinka syndikaatti toimii?

— Valmiiden sarjojen myyntityö käy meillä siten, että vaimo postittaa materiaalin lehdille ja ottaa sitten puhelinyhteyden ja sitten toivomme, että sopimus syntyy. Reissaamista ja lehdisissä käyntiä emme päätoimisesti ainakaan vielä harrasta, sillä se on sen verran kallista touhua.

Puhelinkontakteissa on se huono puoli, että silloin on liian helppo sanoa, että meillä on jo sarjakuvia, kiitos.

— Myyntivalttimme on kotimaisuus. Suomen Sarjakuvaseura on tehnyt sen verran hyvää työtä, että sarjakuvan status on nousussa. Lehtiä on sarjakuva alkanut kiinnostaa ja ne haluavat mielellään julkaista suomalaista sarjakuvaa. Ongelmana on vain se, että lehdet

Kalletuotanto Oy kotimaisen sarjakuvan tuotantoa ja välitystä

ovat tottuneet saamaan sarjat hyvin halvalla. Siihen se asia usein kaatuu.

Myyntityössä lähtökohtamme on se, etteivät samaa sarjaa julkaisevien lehtien levikkialueet ole päällekkäin.

Hintatasomme riippuu sarjien lehtiä koosta. Meillä on piirtäjien kanssa sellainen sopimus, että kalletuotanto saa 40% ja piirtäjä 60%. Aluksi prosenttisuhde oli 30-70, mutta sosiaaliturvamaksun maksamiseen ja myyjän palkkaan kun ei tahtonut riittää rahaa, niin suhdetta oli pakko muuttaa.

Sarjat toimitamme yksilöllisesti lehtikohtaisesti eli kunkin lehden kanssa sovitaan lähetyksiä eri kappaleisiin. Sarjat lähetämme reprojokioina, joskus olemme lähettäneet valokopioitakin, mutta pääasiassa ne ovat reprojokioita.

Olemme pyrkineet tekemään sarjojemme lopettamisen lehtien kannalta helpoksi, koska se palvelee loppujen lopuksi kaikkia. Lehdet ovat usein kertoneet ja valitelleet Bull'sin sopimuksia hyvin hankaliksi. Niistä on vaikea päästä irti, irtisanomiset ovat useita kuukausia ja sarjat pitää irtisanoa tarkasti tiettyssä kuussa. Kuten kaikkiaan pitkät irtisanomiset suosivat isoja syndikaatteja.

Uudet piirtäjät ja vanhat

Onko teidän kauttanne ollut uusia kykyjä tulossa sarjakuvataivaallemme?

— Kyllä silloin tällöin, mutta olisin kyllä odottanut, että käyttökelpoisia uutuusia tulisi enemmän. Useimmat näistä tarjokkaista eivät täytä julkaisukelpoisuusvaatimuksia. Kaikki sarjat, joita myymme ovat olleet joko ennestään valmiita sarjoja tai sellaisia joita on itse kehitelty.

Ketkä piirtäjät sitten kuuluvat tallinne?

— Kalletuotannon kautta levitetään nykyään kahdeksan piirtäjän töitä. Mukana ovat **Wallu**, **Tarmo Koivisto**, **Jorma "JOPE" Pitkänen**, **Jorma "TITU" Tiittanen**, **Jari Panzar**, **Timo Kokkila**, **Karri Sutinen** ja **Rauli Nordberg**.

Yhtiön "ahkerin" työntekijä on Wallu, jolta on levytyksessä nel-

jä sarjaa Lämsänperäläiset, Hapsutakki (käsikirjoittajana **Kaarina Luoto**), Pasi, Eino Hitsi. Tapelta on levytyksessä Apinapina ja Puolipohja, Titulta Herra Jalkanen, Jari Panzarilta **Pekka Seppäsen** käsikirjoittama **Me Muut**, **Timo Kokkilalta Viljo** ja toisen **aTimon** sarjana on minun ideoimani **Asunto Oy Kivikeno**. **Karri Sutisen** ja minun yhteinen sarja on **Rotta** ja minulta on kolme sarjaa: **Taneli**, **Leikitään kotia** ja viime syksynä **Kemissä** palkinnoille päässyt **Sovinisti**.

— Lisäksi syndikaatti välittää tehtäviä, ristikoita ja pakinoita aivan suurempien malliin.

Suurin levikki näistä sarjoista on **Asunto Oy Kivikennolla**, joka ilmestyy parissa kymmenessä lehdessä. Sitten on **Wallun Pasi**, josta nauttii toistakymmentä lehteä ja **Rotta**, joka on samoissa lukemissa. Volyymitaan suuren on **Wallun** päivittäinen **Lämsänperäläiset**, joka on päässyt puoleen tusinaan lehteen.

Kuka Nordberg?

Rauli Nordberg on lahtelainen 1949 syntynyt ammattilaispiirtäjä, jolla puoleentoista vuoden taideopintojen lisäksi on myös rakennusarkkitehdin koulutus.

Kalletuotanto Oy kotimaisen sarjakuvan tuotantoa ja välitystä

LÄMSÄNPERÄLÄISET

RAULI JA TANELI

— Itse asiassa teknillisen opiston talosuunnittelulinjan työstä luonnos tekivät minusta sarjakuvapiirtäjä. Niiden luontovihkojen päällyspahveihin syntyi ensimmäinen sarjani **Juutalainen** seikkalee.

Olin sitten pari vuotta arkkitehtitoimistossa, jossa ehdin olla mukana tekemässä mm. yhtä **Merihään** toimistotaloa. Sitten kyllästyin ja päätin, että ruoan eteen teen mitä muuta hyvänsä kuin tätä. Sitten menin **Lahteen** ja sinne taidekouluun. Siellä piirsin ilmaisjakelulehtiin ja innostuin ja ajattelin, että tätä voisi tehdä enemmänkin. Sitten taidekoulu jäi kesken, kun musiikkituli vielä sotkemaan opintoja.

Rupesin vapaaksi taiteilijaksi 1978. Sarjoja ilmestyi mm. **Iltik-**

sessä **Kossu special**. **Ratto** piti minut muutaman vuoden ajan hengissä. Se maksoi pornosarjoistani hyvin. Sitten kun sain **Hesarin** läpi **Tanelin** 1980, niin olin hyvin huolissani, kun piirsin yhtä aikaa **Helsingin Sanomien** perheviuille ja **Rattoon**. **Taneli** syntyi, kun perheeseemme odotettiin lasta, ja kun näin lapsen mielestäni kasvavan. Harrastan myös runoja ja silloin tein yhden runon pikkupojan kannalta. Siitä lähti ajatus kohti sarjakuvaa. Sattumoisin omanikin poikani nimeksi tuli **Taneli**. Koin sarjan tärkeäksi ja tarjosin sitä **Ilta-Sanomien** **Matti Almilalle** ja kun se ei oikein mahtunut **Iltikseen**, niin hän ohjasi minut **Hesarin** ajankohtaistoimituksen päällikön **Vesa-Pekka Koljoson** puheille. **Hesari**

julkaisi sarjaa kerran viikossa milloin kaksipalalaisen — milloin viiden palstan levyisenä. Sitä odotti silloin aina kauhulla miltä seuraavan viikon **Taneli** näyttää. Sitten se siirtyi 1983 alussa **Hesarin** sarjakuvaviuille. Ja tässä sitä nyt ollaan.

Tavoitteeni ovat toteutuneet sikäli, että minusta on hyvä, että piirtämällä voi elättää itsensä. Tässä joutuu sitä paitsi koko ajan yrittämäänb parantaa suoritustaan.

Sarjat piirsin aluksi suoraan julkaisukokoon, mutta nyt vuosien aikana originaalikoko on noussut jopa **A2:een**. **Rasteroinnin** teen aina kuitenkin vasta siinä vaiheessa, kun olen kopioinut originaalin julkaisukokoon. Se säästää aika lailla kallista rasteria. Ja aikaa säästäkseni minulla on apulaisena **Grönqvistin Lasse**, joka rasteroi sarjat.

Niin, tällä hetkellä minä piirrän neljä sarjakuvaa. **Tanelin** ohella ovat **Sovinisti**, joka ilmestyy muuten **Kansan Uutisissa** 1986, **Leikitään kotia** ja sitten **Eiri Oy:n** henkilökuntalehteen piirrän **Eiriläinen** sarjaa. Sitten muutamassa lehdessä ilmestyy **piikuvasarjani**... ja siinähan ne taisivatkin jo tulla. Sitten ovat ne ideoimani jutut **Kivikeno** ja **Rotta**, että näin.

Siis sellainen Nordberg.

Juhani Tolvanen